

Stjärnhimlens Tio-i-topp 2008

10. Kometer, kometer, kometer

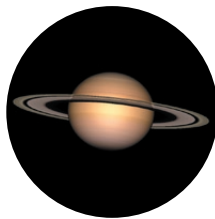
8P/Tuttle, magnitud +6 vid nyåret, har redan försvunnit, men fler kommer: 46P/Wirtanen mag +9 i början av februari (Fiskarna), 2007 W1 (Boattini) mag +9 till +8 i slutet av april och början av maj (Bägaren, Vattenormen) samt mag +8 till +9 i slutet av juli till mitten av augusti (Väduren), 85P/Boethin mag +7 till +8 i december (Vattumannen, Fiskarna), 2007 N3 (Lulin) mag +9 i slutet av december (Skorpionen, Vågen) – när mag +6 i februari 2009.

9. Passa på att se Mars

Under årets första månader är den röda planeten fortfarande tillräckligt nära oss för att ytdetaljer ska kunna synas redan i små teleskop. Liten bonus: månen ockulterar Mars i dagsljus 10 maj (strykande i norra Östergötland, strax före kl 15.00). Mars försvinner i skymningsljuset i juni och är sedan inte synlig förrän till sommaren 2009.

8. Saturnusringarna krymper

Saturnus står i opposition den 24 februari i Lejonet. De berömda ringarna lutar då 9° med den södra sidan vänd mot oss. Men de krymper ihop allt mer: den 4 september 2009 visar de sig från kanten!

7. Tauriderna bjuder till

Quadrantiderna i början av januari var den enda stora meteorskur under 2008 som inte hämmas av störande månsken. Varför inte då istället kolla in en mindre skur: Tauriderna, som strålar ut från Oxen, är bäst från slutet av oktober till mitten av november. I år väntas extra många ljusstarka meteor, kanske 10–15 i timmen mot de vanliga 5.

6. Månen ockulterar Plejaderna

Månen ockulterar den vackra stjärnhopen vid flera tillfällen: kvällen 12 mars (månen 31% belyst), mellan kl 22 och midnatt 23 augusti (månen 52% belyst), morgonen 20 september (månen 74% belyst) och kvällen 13 november (månen 99% belyst).

5. Komet 17P/Holmes (förmodar jag)

Överraskningen från ifjol: kometen som ökade sin ljusstyrka en miljon gånger på bara ett par dygn. Under upptäcktsåret 1892 fick den två utbrott – blir det samma sak denna gång? Holmes rör sig under vintern och våren från Perseus till Kusken. Följ dess utveckling i fältkikaren!

4. Partiell månförmörkelse

På en trevlig tid i varma augusti, den 16–17:e närmare bestämt, förmörkas månen partiellt. Förmörkelsen pågår mellan kl 21.36 och 00.45. Störst är den kl 23.10, då 81% av månens diameter omfattas. Månen befinner sig då i Stenbocken, 1,6° från planeten Neptunus (använd fältkikaren!).

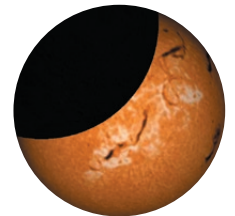
3. The Dark Side Of The Moon

Redan den 21 februari kan du se total månförmörkelse, tyvärr på en ganska tråkig tid: förmörkelsen pågår mellan kl 2.43 och 6.09. Totaliteten varar från kl 4.00 till 4.51 med maximum kl 4.26. Då är månen i Lejonet, 2,4° från Regulus och 4,8° från Saturnus. Nästa totala månförmörkelse inträffar först den 21 december 2010.

2. Solen skymms (delvis)

Det är inte bara månen som förmörkas, den 1 augusti inträffar även en total solförmörkelse som är synlig som partiell i Sverige.

I Norrköping pågår den mellan kl 10.39 och 12.43. Maximum inträffar kl 11.40 då 48% av soldiametern (38% av arean) skymms bort. Nästföljande solförmörkelse i vårt område, också partiell, inträffar 4 januari 2011.

1. Venus + Jupiter x 2 = sant

De två ljusaste planeterna möter varandra på himlen i konjunktion två gånger under 2008: Den 1 februari står Venus 0,6°N om Jupiter på morgonen och den 1 december är Venus 2°S om Jupiter på kvällen. Som en extra bonus ockulterar månen Venus den sistnämnda kvällen. I Norrköping kan början ses kl 17.04, 3° över horisonten.